

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Nøgleord.....	3
2. Resumé	3
3. Sundhed, medico & biotech	3
4. Pharma.....	4
5. Rehab	6
6. Medico	8

1. NØGLEORD

Frankrig, ambassade, sundhed, médico, biotech, pharma, OTC-produkter, rehab.

2. RESUMÉ

Kort introduktion til den franske sundhedssektor herunder, hvorledes den er struktureret.

Det franske sundhedssystem er et af verdens bedste, men også et af verdens dyreste. I Frankrig er ca. 1,7 mio. personer beskæftiget i sundhedssektoren svarende til ca. 8 % af befolkningen, og sektoren anses i dag for at være af afgørende strategisk betydning for Frankrig.

I 2014 vil der fortsat være fokus på at effektivisere og rationalisere det franske sundhedsvæsen for at få udgifterne til sundhedssystemet under kontrol.

Eksportrådet vurderer, at specielt virksomheder med produkter, der enten kan bidrage til effektivitetsforbedringer i sektoren, har nye innovative og/eller differentierede produkter, eller har produkter, der kan hjælpe afhængige personer i rehab-segmentet har gode chancer på det franske marked. Der er desuden skabt nogle interessante rammebetingelser, herunder skattefradrag ved placering af forskningsprojekter i landet.

3. SUNDHED, MEDICO & BIOTECH

Sundhedssektoren

Det franske sundhedssystem er et af verdens bedste, men også et af verdens dyreste. Således bruger man i Frankrig årligt ca. 12 % af BNP på sundhed mod i Danmark 9,7 %. Med en gennemsnitlig levealder på hhv. 84,8 år for kvinder og 78,4 år for mænd er Frankrig også et af de lande i verden, hvor befolkningen lever længst.

Sundhedssektoren hører ind under den franske social- og sundhedsforvaltning (la Sécurité Sociale), som omfatter fire store områder inden for social sikring: Alderdom, sundhed, familie - og arbejdsskadesikring.

Sundhedssystemet er for hovedpartens vedkommende finansieret via det offentlige. Således står henholdsvis de private sygeforsikringer (mutuelles, assurances privées, institutions de prévoyance etc.) og brugerbetaling for hver lidt over 10 %. Resten finansieres af den offentlige sygesikring, som får sine indtægter via bidrag fra lønmodtagere og arbejdsgivere. Systemet har i årevis kørt med stort underskud og social- og sundhedsforvaltningens samlede underskud endte i 2013 på 16,2 mia. EUR, hvilket svarede til en nedgang på 1,3 mia. EUR i forhold til 2012. I 2014 forventes underskuddet at falde yderligere til 12,8 mia. EUR. Dette indebærer, at der fortsat vil være stor fokus på at reducere priserne på medicin, effektivisere hospitalerne samt harmonisere beregningsmodellen for sygedagpenge. Den gennemførte pensionsreform forventes at bidrage til balance i budgettet i 2018.

I Frankrig er ca. 1,7 mio. personer beskæftiget i sundhedssektoren svarende til 8 % af befolkningen, og sektoren anses i dag for at være af strategisk betydning for Frankrig. I alt vurderes det, at ca. 20.000 personer arbejder med biotech i relation til sundhedsområdet, hvoraf ca. 45 % findes i SMV'ere og den resterende del i laboratorierne i de store medicinalvirksomheder.

Den franske sundhedsminister Marisol Touraine har, baseret på en for nylig publiceret rapport ("Cordier"), defineret tre prioritetsområder for sundhedssektoren i 2014, som endnu ikke er udmøntet i politiske tiltag:

1. Forebyggelse
2. En garanti for lige adgang til behandling for alle
3. Bedre oplysning til patienterne om deres muligheder og rettigheder

Ministeren har samtidig givet udtryk for, at det franske sundhedssystem, som anses for at være blandt verdens bedste, blev udviklet til forholdene i 1950, har brug for nu at blive tilpasset udfordringerne i det 21. århundrede såsom f.eks. længere levealder, et stigende antal kroniske syge, sociale uligheder osv.

Markedsevaluering

I 2014 vil der fortsat være fokus på at effektivisere og rationalisere det franske sundhedsvæsen for at få udgifterne til sundhedssystemet under kontrol. Som et resultat heraf, vil der være øget fokus på centraliseringen af hospitalernes indkøb, og hospitalerne vil fortsat blive aflønnet i overensstemmelse med antallet af behandlinger som udføres. Der er dog ingen tvivl om, at man i Frankrig fortsat ønsker at bibeholde den høje kvalitet i sundhedssystemet.

Telebehandling har været lovlig i Frankrig siden oktober 2010, og man forventer, at brugen vil være stigende de kommende år. Det skyldes en aldrende befolkning, flere kroniske syge og lægemangel i nogle geografiske områder.

Eksportrådet vurderer, at specielt virksomheder med produkter, der enten kan bidrage til effektivitetsforbedringer i sektoren, har nye innovative og/eller differentierede produkter, eller har produkter, der kan hjælpe afhængige personer i rehab-segmentet har gode chancer på det franske marked. Der er desuden skabt nogle interessante rammebetingelser, herunder skattefradrag ved placering af forskningsprojekter i landet.

4. PHARMA

Læs ambassadens vurdering af mulighederne inden for medicinal- og OTC-produkter herunder:

Medicinalprodukter

Markedsindikatorer

Frankrig har det største forbrug af medicin pr. indbygger i EURpa, og det svarer til næsten dobbelt så meget som forbruget i Danmark. 10 % af befolkningen står for 60 % af udgifterne (især ældre og personer med kroniske sygdomme), og det forventes, at disse to grupper i 2015 vil udgøre 20 % af befolkningen i takt med, at de ældre udgør en større og større andel af befolkningen.

Distributionen af medicinalprodukter foregår for 20 % vedkommende gennem hospitalerne og resten gennem apotekerne. Frankrig har en meget stor koncentration af apoteker. Således er der 22.080 apoteker eller ca. 1 apotek pr. 2900 indbyggere mod i Danmark 1 apotek pr. 16.508 indbyggere. For apotekernes

vedkommende sælges 15 % af medicinalprodukterne direkte fra de farmaceutiske virksomheder til apotekerne – de resterende 85 % går via ”les grossistes-repartiteurs”, som er grossister med primært en lager- og distributionsrolle.

Når man skal lancere et farmaceutisk produkt på det franske marked, skal produkterne gennem to evalueringsprocesser. Først skal produktet godkendes til markedet enten af de franske sundhedsmyndigheder (Afssaps) eller af det EURpæiske Lægemiddelagentur (EMA). Derefter skal produktet vurderes af en komité i den offentlige sygesikring kaldet ”Commission de la transparence”, der består af 26 personer. Her beslutes det hvorvidt og i hvor høj grad det offentlige vil yde tilskud til produktet, og det er afgørende, at produktet anses for at forbedre den medicinske service til patienten (ASMR – Amélioration du service médical rendu). Endelig skal produktet præsenteres for priskomiteén CEPS (”Comité économique des produits de santé”), der beslutter, hvilken pris lægemidlet kan sælges til.

Markedet er forholdsvis fragmenteret – 335 virksomheder er godkendt til at markedsføre et medicinalprodukt i Frankrig. Sanofi-Aventis er den største spiller på markedet med en markedsandel på 15 %, mens efterfølgende spillere, såsom Pfizer og AstraZeneca har en markedsandel på under 7 %.

Markedstendenser

I 2012 udgjorde salget af farmaceutiske produkter i Frankrig 27 mia. EUR, hvilket svarede til en nedgang på 1,8 % i forhold til 2011. Det skal dog bemærkes, at det er første gang i mere end 10 år, at salget er faldet. Det store underskud i den offentlige sygesikring har medført at de franske myndigheder gennem de senere år har strammet op på reguleringen af det farmaceutiske marked. Man har fjernet tilskuddet til visse produkter og reduceret i tilskuddets størrelse, så Frankrig nu er blandt de lande i Europa, hvor priserne på original medicin er de laveste. Samtidig har man gjort det obligatorisk for apoteker at tilbyde de billigste generiske produkter.

Salget af generika ligger stadig relativt lavt i Frankrig i forhold til mange andre Europæiske lande og udgør lidt over 16 % i værdi og ca. 27 % i volumen. Til sammenligning ligger det på ca. 50 % i Tyskland og UK målt på volumen. Den primære årsag synes at være en modstand blandt de praktiserende læger, men der er stadig større fokus på apotekernes substitutionsgrad (ombytning fra original medicin udskrevet af de praktiserende læger til generika), der steg fra 71 % i 2011 til 83,7 % i 2012.

I takt med, at den ældre del af befolkningen udgør en større og større del, må det forventes, at udgifterne til sygesikring kommer under endnu større pres. Man vil derfor i de kommende år se en fortsættelse af tendensen til at ville presse flere generika igennem, reducere tilskuddet til receptpligtig medicin, gøre det sværere for virksomheder at få godkendt deres medicin i de klasser, hvor tilskuddet er størst, etc.

OTC-produkter (håndkøbsmedicin)

Markedsindikatorer

Det samlede franske OTC-marked (automédication) er på 2,2 mia. EUR og udgør

ca. 15,9 % af det samlede medicinforbrug. Til sammenligning udgør det 40,2 % i Tyskland og 37,4 % i UK. Det franske OTC-marked er derfor knap så udviklet som mange andre Europæiske lande, men markedsvæksten har dog de senere år været større end væksten på markedet for receptpligtig medicin (3,2 % i 2012 mod 2,4 % for receptpligtig medicin). Det lavere forbrug af OTC-produkter i Frankrig skyldes en kombination af en social- og sundhedsforvaltning, som har været tøvende over for at frigive flere medicinalpræparater til selvmedicinering samt et antal lægebesøg pr. indbygger, som ligger blandt de højeste i EURpa, og som derfor ikke indbyder til, at man forsøger at kurere sig selv.

For at markedsføre OTC-produkter i Frankrig skal man have en godkendelse fra de franske sundhedsmyndigheder (Autorisation de Mise en Marché eller AMM).

Der er en del polemik omkring prisfastsættelsen af OTC-produkter. Ulig receptpligtige produkter, hvor markedsprisen fastsættes af myndighederne, har den franske sundhedsstyrelse ikke hjemmel til at blande sig i prisfastsættelsen på OTC-produkter. Dette har betydet store prisforskelle på denne type produkter i de forskellige apoteker, eftersom nogle apoteker kan forhandle sig frem til bedre priser end andre grundet størrelse, medlemskab i en indkøbsforening, osv. Dette betyder, at små apoteker har sværere ved at konkurrere, da de ofte er nødt til at køre med større marginer end andre apoteker.

Markedstendenser

I takt med, at sundhedsmyndighederne øger deres fokus på at reducere underskuddet på sygesikringen, forventes det, at de i højere grad vil presse patienterne til selvmedicinering ved at overføre flere produkter til listen over medicinalprodukter, der ikke modtager offentlig støtte.

Samtidig presser de såkaldte "parapharmacies" - en slags materialistbutikker, som sælger visse typer helse- og sundhedsprodukter - på for at få lov til at sælge OTC-produkter. Disse parapharmacies udgør indtil videre kun en lille del af det samlede distributionsnetværk, men blandt disse er nogle af de store supermarkedskæder bl.a. E. Lerclerc og Carrefour. En del OTC-produkter er allerede frigivet til salg via parapharmacies, og det ventes, at flere efterhånden vil følge efter. Endelig blev det i 2012 muligt at købe håndkøbsmedicin via nettet.

Man skal derfor forvente sig et distributionslandskab, der så småt vil ændre sig over de næste par år. Apotekerne er pressede, og en undersøgelse har vist, at 13 % af apotekerne havde været nødt til at afskedige medarbejdere i 2010, og at 55 % af apotekerne tjener mindre end mindstelønnen. Flere apoteker vil således også de kommende år være nødt til at lukke, fordi de ikke kan klare sig i konkurrencen.

For yderligere oplysninger kontakt venligst eksportrådgiver annber@um.dk på den danske ambassade i Paris.

5. REHAB

Der er gode muligheder for danske virksomheder inden for rehab-sektoren i Frankrig, som er i rivende udvikling. Læs ambassadens vurdering her:

Markedsindikatorer

Antallet af personer, som lider af mindst én funktionsmangel (incapacité) i Frankrig

er ca. 12 millioner. Ud af disse er ca. 3 millioner anerkendt af myndighederne som værende berettigede til støtte pga. manglende delvis eller fuld arbejdsevne. Disse personer modtager overførselsindkomster, som angivet nedenfor.

Man har hidtil i Frankrig skelnet administrativt mellem handicappede under 60 år, som er handicappede pga. invaliditet eller arbejdsulykker (Invalidité et Accident du Travail) og handicappede over 60 år, som er handicappede pga. alderdom (Vieillesse). Ca. 850.000 personer modtager den primære handicap-ydelse AAH (Allocation aux adultes handicapés), som er en social ydelse til handicappede, som ikke kan tjene nok selv til at overleve. AAH udbetales op til 60 år – derefter erstattes den af pension og forskellige andre ydelser, som afhænger af graden af handicapet. Til handicappede personer over 60 år, som får pension e.a., og derfor ikke er berettigede til AAH, har man APA (Allocation Personnalisée de l'Autonomie), som er tilsigtet personer, der har mistet en grad af selvstændighed, men gerne vil blive i deres hjem. I Frankrig var der i 2009 ca. 1.117.000 personer, der modtog denne hjælp. Endelig modtager ca. 1.100.000 personer invalidepension, som er en invalidesikring, som udbetales via sygesikringen til personer, der har arbejdet.

Indtil for få år siden blev de sociale ydelser til handicappede administreret af forskellige organisationer afhængig af, om de var til personer under eller over 60 år. I dag eksisterer den nationale solidaritets fond for autonomi CNSA (Caisse Nationale de solidarité pour l'autonomie), hvis formål bl.a. er at strømline de tilbud, man kan tilbyde denne befolkningsgruppe uanset alder. CNSA arbejder således tæt sammen med de lokale handicaphuse (MDPH) samt informations- og koordinationscentre for ældre (CLIC). Hensigten er, at disse to steder skal samles i "autonomihuse" i nær fremtid, således at både handicappede og ældre kan henvende sig ét sted.

Markedstendenser

Frankrig har en af de højeste gennemsnitslevealdre i verden, og der er i dag mere end 12 mio. franskmænd, som er over 60 år gamle. Den gennemsnitlige levealder er 84,8 år for kvinder og 78,4 år for mænd. Antallet af personer over 85 år er ca. 1 mio., og det forventes, at dette antal vil være fordoblet i 2015. Samtidig anslås det, at ca. 1,1 mio. franskmænd, der er ældre end 65 år er afhængige af hjælp udefra.

Frankrig har i de senere år haft stor fokus på rehab-området med dedikerede planer, en øget indsats og tilførsel af ekstra ressourcer til de ældre og handicappede. Med det stigende antal ældre ved man, at området kræver endnu større fokus i fremtiden, medmindre det skal blive en uoverkommelig belastning for det sociale system. Den nuværende minister for ældreområdet, Michèle Delaunay, har varslet, at der kommer en reform af ældreområdet i første semester 2014. Den vil primært fokusere på at forbedre forholdene for, at ældre kan blive længere i eget hjem og herunder øge "aldrestøtten" (APA), arbejde med forebyggelse, skabe bedre forhold for pårørende/hjælpere og skabe flere dagspladser, så pårørende kan aflastes i løbet af dagen. Herudover skal der bygges og renoveres ca. 60.000 ældreboliger de kommende år. CNSA, den franske sygesikringskasse, der administrerer handicap- og ældremidlerne og bl.a. delvist finansierer byggerier og renoveringer, har udtalt, at mellem 20-40 % af de franske plejehjemspladser trænger til at blive renoveret. Dette er baggrunden for, at ambassaden i Paris har sammensat en strategisk alliance af danske virksomheder med løsninger til

plejehjem således, at der kan bydes ind med totallosninger i forbindelse med kommende projekter. De to største messer i Frankrig inden for Rehab-sektoren er Autonomic og SSA (Salon de la Santé et de l'Autonomie, den tidligere Geront Handicap Expo). Ambassaden arrangerer i forbindelse med den kommende SSA messe i perioden d. 20.-22. maj 2014 en dansk fællesstand bygget op omkring temaet "Fremtidens Plejehjem".

For yderligere oplysninger kontakt venligst eksportrådgiver Annette Bertelsen Arbes annber@um.dk på den danske ambassade i Paris.

6. MEDICO

Med offentlig fokus på investering i teknologi, der kan hjælpe til med at modernisere og effektivisere hospitalssektoren, er der muligheder for danske medico-virksomheder på det franske marked. Læs ambassadens vurdering her:

Markedsindikatorer

Det franske marked for medico-udstyr er et af verdens største med en årlig omsætning på ca. 19 mia. EUR. Der er ca. 1.100 producerende virksomheder etableret inden for området i Frankrig. Hertil kommer 350 underleverandører og 354 distributører. I alt beskæftiger sektoren ca. 60.000 personer. Markedets vækst understøttes af Frankrigs demografiske udvikling, hvor en større og større del af befolkningen udgøres af ældre.

Medico-udstyr til individuelt brug (proteser, handicapudstyr, osv.) udgør 75 % af markedet, og udstyr til brug for flere personer (røntgenapparater, dialyseudstyr, etc.) som udgør 25 % af markedet.

Hospitalerne står for ca. 90 % af forbruget af medico-udstyr. Der er 966 offentlige og 1.785 private hospitaler og klinikker med hhv. 271.057 og 156.175 senge. De offentlige hospitaler er altså typisk væsentligt større end de private.

Markedstendenser

Hospitalernes effektivitet står fortsat højt på dagsordenen. Regeringen satte i 2007, i forbindelse med sin 2012 plan (Plan Hôpital 2012), ekstra 10 mia. EUR af til investering i og modernisering af hospitalerne. Pengene var tiltænkt medfinansiering af projekter, der specielt havde til formål at gøre hospitalerne mere effektive, f.eks. via IT. Hospitalerne investerer generelt mere og mere i højteknologisk medico-udstyr. Det skyldes dels den generelle demografiske udvikling, dels det stigende behov for og krav til sofistikeret udstyr til behandling af komplekse patologier.

Ligesom inden for medicin er der også inden for medico-området pres på priser og tilskud fra myndighedernes side. 80 % af de solgte medico-tekniske produkter på det franske marked er i dag importerede produkter. Samtidig har udenlandske virksomheder opkøbt det meste af den franske medico-industri, og markedet er således på trods af en vis bureaukratisk struktur et meget åbent marked.

For yderligere oplysninger kontakt venligst eksportrådgiver Annette Bertelsen Arbes annber@um.dk på den danske ambassade i Paris.

The Trade Council is a part of the Ministry of Foreign Affairs and is the official export and investment promotion agency of Denmark. The Trade Council benefits from around ninety Danish Embassies, Consulates General and Trade Commissions abroad. The Trade Council advises and assists Danish companies in their export activities and internationalisation process according to the vision: Creating Value All the Way.

The work in the Trade Council follows specific procedures and quality guidelines. In this way our customers are secured the best possible quality under the varying working and market conditions at any given point of time.

Ministry of Foreign Affairs of Denmark

Danmarks Ambassade, Paris
77 Avenue Marceau
75116 Paris
Tel: + 33 1 44 31 21 21
Fax: + 33 1 44 31 21 87
E-mail: paramb@um.dk
www.ambparis.um.dk